

Let op!

Opticusneuropathie toegeschreven aan amiodaron (Cordarone®)

Amiodaron is het enige anti-aritmicum zonder klinisch relevant negatief-inotroop effect. Het wordt vooral toegepast bij hartfalen met refractair atriumfibrilleren. Amiodaron is daarbij een zeer bruikbaar geneesmiddel, maar het geeft helaas vele bijwerkingen, waaronder ernstige, zoals longfibrose en chronisch actieve hepatitis. Tevens kan amiodaron perifere neuropathie veroorzaken. Een recente melding bij de Stichting Lareb betreft een goed gedocumenteerde dubbelzijdige ischemische opticusneuropathie bij een 68-jarige man, die gedurende vier maanden dagelijks 1 tablet amiodaron had gebruikt. De medicatie werd gestaakt wegens achteruitgaande visus beiderzijds tot uiteindelijk 1/300. Het verdere beloop is nog niet bekend. Reeds eerder zijn in Nederland enkele gevallen gemeld van bilaterale opticusneuropathie, toegeschreven aan het gebruik van amiodaron. Het betrof toen twee mannen van 58 en 67 jaar, die na respectievelijk 72 en 10 maanden behandeling met amiodaron 200-400 mg/dag een visusdaling ontwikkelden.¹ Men vond bij funduscopie papiloedeem en hemorrhagische afwijkingen. Bij één patiënt was er tevens sprake van een ernstige ataxie. Andere mogelijke oorzaken, zoals intracraniële drukverhoging, diabetes mellitus, vitaminedeficiëntie, misbruik van alcohol of nicotine, en arteriitis temporalis, waren niet te vinden. Beide patiënten herstelden langzaam na het staken van amiodaron. Een traag en onvolledig herstel zou gedeeltelijk kunnen samenhangen met het feit dat amiodaron en zijn metaboliet desethylamiodaron lysosomaal worden gestapeld en lang in het lichaam aanwezig blijven.

Hoewel opticusneuropathie door amiodaron zeldzaam is, dienen voorschrijvers rekening te houden met deze mogelijke bijwerking.

1. Feiner LA, Younge BR, Kazmier FJ, Stricker BHCh, Fraunfelder FT. Optic neuropathy and amiodaron therapy. Mayo Clin Proc 1987; 62: 702-717.